

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (I. Pulbere)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

20 septembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Aliona Donos
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Covalenco Valentina,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Covalenco
Valentina împotriva lui Tumaha Vladimir cu privire la repararea prejudiciului moral
cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 20 ianuarie 2022, Covalenco Valentina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tumaha Vladimir cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05413903 din 14 noiembrie 2021, întocmit de subofiterul superior de sector al SÎ1 CPs Centru m. Chișinău, Morozan Gabriela, s-a constatat comiterea de către pârât a contravenției prevăzute de alin. (1) art. 357 din Codul contravențional (tulburarea liniștii în timpul nopții de la 22:00 până la ora 7:00) pe adresa mun. XXXXși a fost sancționat cu amendă în mărime 9 unități convenționale (450 de lei).

Afirmă că, prin cererea prealabilă, primită de pârât la 21 decembrie 2021 a solicitat pârâtului în temeiul art. 45 din Codul contravențional, compensarea din contul acestuia pentru prejudiciul material și moral cauzat, suma de 3 000 de lei pentru stresul cauzat prin tulburarea sistematică a liniștei sale și necesitatea de a îngriji curtea casei de gunoiul format prin excrementele câinelui și părul năpârlit de la câine.

Reiterează că, solicitarea sa prin cererea prealabilă de a plăti benevol compensația solicitată a rămas fără răspuns. Își întemeiază cererea de chemare în judecată pe prevederile art. 45 Cod contravențional și art. 1998 din Codul civil.

Prin hotărârea din 14 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Covalenco Valentina împotriva lui Tumaha

Vladimir cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 20 iunie 2022, Covalenco Valentina, a depus cererea de apel, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 14 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Covalenco Valentina cu menținerea hotărârii din 14 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că instanța de judecată ierarhic inferioară corect a ajuns la concluzia netemeinicii cerințelor reclamantei Covalenco Valentina.

A indicat că, din procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI 05413903 din 11 noiembrie 2021 și decizia agentului constator din aceeași dată, prin care Tumaha Vladimir a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de alin. (1) art. 357 din Codul contravențional, nu rezultă că Covalenco Valentina are statut de parte vătămată.

Totodată, instanța de apel a reținut că nu au fost prezentate probe prin care să fie confirmat faptul că anume Covalenco Valentina a sesizat organele competente pentru faptul că Tumaha Vladimir la 11.11.2021 a tulburat liniștea în timpul nopții de la 22:00 pînă la ora 7:00) pe adresa XXXX, nefiind prezentate și careva explicații date de către aceasta agentului constator la caz.

A enunțat că, în cazul înaintării unei acțiuni cu privire la repararea prejudiciului moral și material cauzat, reclamantul, în speță Covalenco Valentina, avea obligația de a prezenta instanței de judecată probe care să confirme cauzarea prejudiciului material, precum și probe care ar confirma întinderea prejudiciului revendicat, obligație ne-îndeplinită de către apelant. În acest context, a fost reținut că, potrivit legii, sarcina probațiunii reparării prejudiciului moral este pusă pe seama reclamantului, care urmează să prezinte instanței probe pertinente, concludente și admisibile prin care să confirme temeinicia acestei cerințe, fapt ce în speță nu a fost realizat de către Covalenco Valentina.

La 31 martie 2023, Covalenco Valentina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate, emiterea unei decizii noi cu trimiterea cauzei la rejudecare (f.d. 85-86).

Recurenta a opinat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece instanța a interpretat eronat legea (lit.c) alin. (2) art.432 din Codul de procedură civilă), or, cauza a fost judecată în absența sa și a avocatului, fiind induși în eroare de către greșierul instanței că s-a schimbat judecătorul - raportor și cauza fixată pentru examinare la 26 ianuarie 2023, ora 11.00, va fi programată pentru altă zi și oră despre care fapt vor fi înștiințați corespunzător.

A menționat că, la 21 octombrie 2021, a depus plângerea la Inspectoratul de sector al Poliției, după ce, prin încheierea 16457 din 07.10.2021, poliția sectorului de Poliție SPI Centru m. Chișinău a încetat neîntemeiat examinarea plângerii. Prin adresa nr.34/20/115177 din 15.11.2022, șeful SPI IP Centru i-a comunicat că plângerea sa este întemeiată și a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenția prevăzută de art.357 alin. (1) din Codul contravențional. Faptul că, agentul constator în procesul verbal cu privire la contravenție din 11.11.2021 nu a indicat-o ca victimă, parte vătămată este greșeala agentului constator și nu poate

servi temei pentru respingerea acțiunii și a apelului întemeiat. Gălăgia produsă prin lătratul câinelui pârâtului și interpretarea muzicii la pian în timp de noapte depășește 96,7 decibeli.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 26 ianuarie 2023.

La 17 februarie 2023, copia deciziei din 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces, însă la materialele dosarului nu se atestă confirmarea recepționării.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Covalenco Valentina, la 31 martie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 12 mai 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de Covalenco Valentina, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție, anexate la materialele dosarului (f.d. 97).

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Covalenco Valentina a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenței cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Covalenco Valentina, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Covalenco Valentina.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Aliona Donos

Ion Malanciuc